

WONEN

19 februari 2017

Voorgangers: Jeannet Bierman (overweging) en Einar Sies

Lezingen: Psalm 139 (Uit 150 Psalmen vrij – Huub Oosterhuis)
Johannes 4: 4-29

Overweging

Ken je mij? Wie ken je dan? Weet jij mij beter dan ik?

Deze woorden worden gezongen door Trijntje Oosterhuis. Woorden die zijn neergeschreven door haar vader toen zij net geboren was. Ook gebaseerd op psalm 139 en wordt binnen en nog meer buiten de kerk gezongen en beluisterd. Het gaat dan ook over een heel herkenbaar en universeel thema, gekend en gezien worden. Wie wil dat niet?

De dichter van Psalm 139 wil uiting geven aan een diep vertrouwen dat hij gekend wordt en daarom niet wanhopig op zoek hoeft te gaan naar God of naar zichzelf. Het leest als een belijdenis en een gebed. Hij spreekt niet over een God die je altijd in de gaten houdt, zo van God ziet alles. Nee, zo las ik bij Peter Nissen, en dat sprak mij erg aan, Zij is eerder een baarmoeder die ons omgeeft en koestert, die ons warmte en geborgenheid geeft, een onontkoombare nabijheid, die ons niet oordeelt en veroordeelt, maar ons wel doorgrondt en peilt, die weet wat in ons gaande is, beter dan wij het zelf weten. Wij hoeven niet koortsachtig op zoek te gaan naar ons diepste zelf. Het is al gevonden en geborgen.

Ken je mij? Wie ken je dan? Weet jij mij beter dan ik?

Ook de ontmoeting tussen Jezus en de Samaritaanse vrouw gaat over gekend worden. Maar het gaat over meer. Er worden grenzen overschreden bij deze ontmoeting van man-vrouw, van culturen en van religies. Na wat heen en weer gepraat over water, levend water en haar mannen realiseert ze zich dat dit toch wel een wonderlijke ontmoeting is. Dit is geen alledaagse conversatie. Het gaat haar dagen dat hij haar verleden kent als geen ander en begrijpt dat ze levend water nodig heeft om weer een toekomstperspectief te krijgen om niet in haar verleden te blijven hangen.

Ze voelt dat het weer gaat stromen in haar leven, dat er weer beweging komt.

Het levende water, dat is het eeuwige leven. Het echte, volle leven dat hier en nu geleefd wordt. Zij hoeft niet vast te blijven zitten in onderdrukkende tradities en patronen.

Eeuwig leven is als grenzen worden doorbroken. Jezus accepteert haar met haar verleden maar opnieuw beginnen is altijd mogelijk. Dat noemen we met een mooi woord genade.

Grensgangers is het thema van deze viering.

Betekent dat dat we grenzen over willen trekken? Maar waarom zou je over de grens willen gaan? Waarom zou je uit je comfortzone stappen? Waarom muren neerhalen? Waarom zou je de vreemdeling willen ontmoeten?

En denken we dan vooral aan Europa, aan Nederland of aan Den Haag?

Den Haag is een stad met veel zichtbare en onzichtbare grenzen. Het is de meest gesegregeerde stad van Nederland naar blijkt uit onderzoeken.

En ook binnen sommige wijken zijn er grenzen.

In de wijk Transvaal waar ik werk in een buurt- en kerkhuis ontmoet ik heel veel mensen die verschillende culturele en religieuze achtergronden hebben en elkaar in de wijk niet tegenkomen en elkaar ook niet opzoeken. Ze komen de wijk bijna niet uit, hun wereldje is klein en de buitenwereld is bedreigend.

Je kunt in de wijk een afspiegeling zien van wat er zich afspeelt in de wereld en in Europa. De strijd in het Midden Oosten en Noord Afrika, tussen Turken en Koerden, de spanningen tussen Noord, Zuid en Oost Europa. De 8 procent Nederlanders die er nog wonen zouden voor het grootste deel wel willen verhuizen maar kunnen dat niet omdat ze een hogere huur in een andere wijk niet kunnen betalen.

En toch blijven we erin geloven dat kerkelijke presentie in zo'n wijk als Transvaal betekent dat we grenzen moeten opzoeken om aan een gemeenschappelijke toekomst te werken. En soms wordt het ons ook zomaar aangereikt. Wanneer ik na een gesprek met een moslima over een onbedoelde zwangerschap gevraagd wordt samen met haar te bidden dan krijg ik het gevoel dat we even een goddelijk moment beleven. Dat ik door die ontmoeting mijn eigen geloof ook weer intenser beleef.

Geloof zoekt grenzen op. En de urgentie is hoog om weer de verbinding aan te gaan met de ander. Juist omdat je leeft vanuit het geloof dat je gezien en gekend wordt mag je op die ander afstappen. Juist omdat het alles draait om leven en laten leven hebben we wellicht geen andere keuze.

Toch, hoe pak je dat aan in je eigen leven? Hoe verlaat je de bubbel waarin je leeft? Eigenlijk zou deze monoloog nu over moeten gaan in een dialoog. Wat heeft u hier voor gedachtes bij.

Wat betekent dat voor u verbinding aangaan met mensen die jou vreemd zijn en die je niet zomaar tegenkomt.

Wat betekent het voor mij mensen uit andere landen uit te nodigen om met ons samen te leven?

Misschien heeft u de serie Schuldig gevolgd? Een documentaireserie over armoede en schulden maar ook over hoop, wanhoop en veerkracht. Bijna iedereen in de Vogelbuurt in Amsterdam-Noord kampt met schulden. We maken kennis met een onorthodoxe schuldhulpverlener, Dennis, de eigenaar van de dierenwinkel met steeds meer onbetaalde rekeningen, en nog meer mensen die worden geleeft door hun schulden. Zullen ze hun dromen en waardigheid weten vast te houden?

Waarom heeft ze de prijs van beste televisieserie gekregen? Ik denk omdat ze veel mensen een andere wereld intrekt, de ander leert begrijpen, de kans geeft je in te leven in plaats van uit te sluiten.

Hetzelfde geldt voor Via Genua waarin je ziet wat migratie betekent voor Europese steden en het voorland is voor Europa. Hoe helend sommige ontmoetingen kunnen werken en hoe vervreemdend als er geen ontmoeting is.

Wij mogen ons gezien en gekend weten door God die staat voor gerechtigheid en barmhartigheid. Houden we dat voor onszelf of gaan we de grens opzoeken? In onze eigen buurt en stad? Maar ook op een ander niveau? Welke grenzen in Europa doen ertoe en voor wie?

Zien we de demonstratie gisteren in Barcelona als een tocht van grensgangers?

Ken je mij? Wie ken je dan? Weet jij mij beter dan ik? Amen